

Summary in Polish

Tytuł: Dewzrost: operacjonalizacja w kontekście miasta – w poszukiwaniu alternatywnych strategii rozwoju

Autor: mgr Yaryna Khmara

Promotor: dr hab. Jakub Kronenberg, prof. UŁ

Środowisko naukowe już od dłuższego czasu jest świadome granic dalszego wzrostu gospodarczego, w związku z czym pojawiają się różne alternatywne strategie rozwoju. Jedną z takich strategii jest dewzrost – koncepcja rozwoju społeczno-gospodarczego oparta na ideach ekonomii ekologicznej i sprawiedliwości społecznej. Główną ideą dewzrostu jest redukcja rozmiaru gospodarki światowej poprzez sprawiedliwe zmniejszenie poziomu globalnej produkcji i konsumpcji.

Zainteresowanie dewzrostem stale rośnie, choć nadal brakuje jednoznacznych sposobów jego operacjonalizacji. Zaproponowanie kryteriów realizacji postulatów dewzrostu jest bardzo potrzebne, zwłaszcza w kontekście miejskim, któremu do tej pory w dyskusjach na temat dewzrostu poświęcano niewiele uwagi. Od ubiegłego roku odnotowujemy jednak znaczący przyrost publikacji nt. dewzrostu w miastach.

Kluczowym problemem badawczym poruszonym w niniejszej rozprawie doktorskiej jest operacjonalizacja koncepcji dewzrostu, zwłaszcza w kontekście miejskim. Głównym celem tej rozprawy jest stworzenie zestawu kompleksowych propozycji operacjonalizacji dewzrostu w miastach.

Niniejsza praca składa się ze wstępu, trzech powiązanych ze sobą artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym oraz dyskusji i wniosków podsumowujących cały cykl artykułów. Całość została przygotowana w języku angielskim.

W pierwszym artykule łączę dewzrost z obszarem *sustainability transitions*. Postawiłam tezę, że dewzrost zyskałby na sformalizowaniu w ramach *sustainability transitions* i sformułowałam w dwa cele:

1. Zbadać powiązania między obszarem *sustainability transitions* a dewzrostem w celu sformułowania wspólnej płaszczyzny dla obu z nich.
2. Zbadać, w jaki sposób ramy analityczne *sustainability transitions* mogą pomóc uczynić dewzrost bardziej szczegółowym i możliwym do zoperacjonalizowania.

Zastosowałam ramy analityczne perspektywy wielopoziomowej (multi-level perspective), aby opisać pożądaną transformację na rzecz dewzrostu i skonceptualizowałam inicjatywy na rzecz dewzrostu jako *transition experiments*. Ramy analityczne i aparat pojęciowy *sustainability transitions* okazały się pomocnymi soczewkami interpretacyjnymi do patrzenia na dewzrost i mogą pomóc w systematycznym ustrukturyzowaniu jego głównych postulatów oraz w zaprojektowaniu i zaplanowaniu transformacji na rzecz dewzrostu.

W drugim artykule podjęłam próbę stworzenia alternatywnej, dewzrostowej narracji nt. rozwoju miast. Stawiam tezę, że konieczne jest wyjście poza dyskusje między tymi, którzy dzielają podobne opinie i podjęcie dialogu z tymi, którzy należą do głównego nurtu i wpływowych obszarów, takich jak np. ekonomia miast. Celem artykułu jest znalezienie sposobów operacjonalizacji dewzrostu w miastach poprzez zestawienie postulatów dewzrostu z głównymi tematami analizowanymi w ekonomii miast. W wyniku takiego zestawienia sformułowałam 24 propozycje zagadnień kluczowych dla dewzrostu w miastach w odniesieniu do kluczowych tematów poruszanych w ekonomii miast. Konceptualizuję je jako dewzrostową ekonomię miast.

W trzecim artykule stosuję zagadnienia z poprzedniego artykułu jako kryteria do oceny, czy któreś z istniejących zjawisk i sieci miast mają potencjał, by przejść transformację na rzecz dewzrostu. Artykuł opiera się na dwóch tezach: że potrzebna jest nowa narracja dewzrostowej ekonomii miast, aby zoperacjonalizować dewzrost na szerszą skalę; oraz że analiza strategii i polityk miast reprezentujących wybrane sieci lub zjawiska przez pryzmat takiej narracji może wykazać, które z obecnych podejść do rozwoju miast są najbliższe wartościom dewzrostu. Celem artykułu jest ocena, które z analizowanych zjawisk miejskich – C40, miasta obwarzanka (wg. ekonomii obwarzanka Kate Raworth), *Transition Towns* czy kurczące się miasta – mają największy potencjał do wdrażania postulatów dewzrostu w miastach.